

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-04818/2015-ERU

V Ostravě dne 28. května 2015

Č. j. 04818-3/2015-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ustanovením § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v příkazním řízení podle ustanovení § 87 zákona o přestupcích, vedeném pod sp. zn. KO-04818/2015-ERU s obviněným z přestupku, kterým je [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], PSČ: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, kterým je [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], PSČ: [REDAKCE] (dále jen „obviněný z přestupku“), se tím, že v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl prostřednictvím ručního náradí dne 6. září 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Smržice v ulici Trávníky u domu č. p. 623 zemní práce pro připojení kanalizace pro dům č. p. 227, v důsledku kterých došlo při odstraňování velkého ostrého kusu kamene k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky IPE DN 40 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání přestupku dle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.**

II. Podle ustanovení § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněnému z přestupku za spáchání přestupku podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 17315.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 17. listopadu 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kontrolu ve věci dodržování ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona v důsledku zjištěného poškození plynárenského zařízení, k němuž došlo dne 6. září 2014 v obci Smržice v ulici Trávníky u domu č. p. 623.

V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 18. února 2015 Protokol o kontrole č. K006615, č. j. 10086-7/2014-ERU. Obviněný z přestupku neuplatnil vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole žádné námitky. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 10086/2014-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 28. května 2015 o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 04818-2/2015-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil obviněný z přestupku. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto Úřad přistoupil v souladu s ustanovením § 87 zákona o přestupcích k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

V rámci kontroly bylo zjištěno, že obviněný z přestupku prováděl dne 6. září 2014 v obci Smržice u domu č. p. 623 zemní práce pro připojení kanalizace pro dům č. p. 227, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Obviněný z přestupku na jednání kontrolního orgánu dne 9. prosince 2014 uvedl, že pro provádění zemních prací nebyla sepsána žádná smlouva. Plynárenské zařízení nebylo vytyčeno a nebylo požádáno o stanovisko k existenci sítí, pro napojení kanalizace nebylo vydáno stavební povolení. Obviněný z přestupku uvedl, že výkopové práce byly prováděny z důvodu připojení hloubkové kanalizace objektu č. p. 227 v obci Smržice, který je v jeho vlastnictví. Veškeré výkopové práce byly prováděny ručně za pomoci krumpáče. Obviněný z přestupku nejprve obnažil plynárenské zařízení, a následně při odstraňování velkého ostrého kusu kamene cca 30x20 cm z výkopu, došlo k jeho natlačení na plynárenské zařízení a tím k jeho porušení. Obviněný z přestupku ihned přivolal poruchovou službu provozovatele plynárenského zařízení, která plynárenské zařízení opravila.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě [Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného (příslušný PDS) č. hlášení v SAP PM [redacted] ze dne 6. září 2014 a Protokol o úniku plynu z poškozeného [redacted] ze dne 8. září 2014] k doprovodnému úniku zemního plynu do ovzduší v množství 3 m³ za dobu jeho trvání 30 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy nedošlo k přerušení dodávky žádnému odběrateli. Doklad o zaplacení nákladů spojených s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu obviněný z přestupku přes opakovanou výzvu nedoložil.

III. Právní hodnocení

Ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuelní) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

Dle ustanovení § 4 zákona o přestupcích je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení]. V řízení bylo prokázáno, že obviněný z přestupku před zahájením zemních prací nepožádal správce plynárenského zařízení o stanovisko k existenci sítí a o přesné vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Vzhledem k tomu, že obviněný z přestupku prováděl zemní práce v zastavěném území obce, má Úřad zato, že obviněný z přestupku mohl minimálně předpokládat, že se v místě může nacházet plynárenské zařízení, tudíž bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce zemního plynu pro jeho konečné zákazníky svou činností neporuší nebo neohrozí. S ohledem na výše uvedené a na spisový materiál je zřejmé, že se obviněný z přestupku dopustil spáchání posuzovaného přestupku z nedbalosti.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ustanovení § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v ustanovení § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ustanovení § 46 odst. 10 a 13. Obviněný z přestupku se dopustil porušení zákazu stanoveného v ust. 68 odst. 3 energetického zákona, které stanovuje, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Přestupek, kterého se obviněný z přestupku dopustil, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, v jehož důsledku došlo k poškození plynárenského zařízení a úniku plynu, splňuje nepochybně též kritérium společenské škodlivosti, neboť tím došlo k narušení bezpečnosti provozu předmětného zařízení.

Z ustanovení § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů

a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

V řízení bylo prokázáno, že se přestupku dopustil právě obviněný z přestupku, který kontrolnímu orgánu rovněž popsal, jakým způsobem k poškození plynárenského zařízení došlo. Obviněný z přestupku nevěděl, že se při provádění zemních prací nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, tedy nevěděl, že může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl, zejména s ohledem na to, že prováděl zemní práce v zastavěném území obce, kde lze logicky předpokládat existenci inženýrských sítí, tedy i plynárenského zařízení. Obviněný z přestupku naplnil též další znak předmětné skutkové podstaty, neboť v důsledku provádění zemních prací došlo dle Protokolu o úniku plynu z poškozeného [REDAKCE] ze dne 8. září 2014 k doprovodnému úniku zemního plynu do ovzduší v množství 3 m³ za dobu jeho trvání 30 minut, čímž byla narušena bezpečnost provozu plynárenského zařízení.

Úřad má za prokázané, že se obviněný dopustil přestupku uvedeného v ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona a přistoupil tak k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ustanovení § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ustanovení § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ustanovením § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Uvedené jednání obviněného z přestupku porušuje obecný zákaz poškození energetických zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na spolehlivém a bezporuchovém provozu těchto zařízení. Úřad však při posuzování závažnosti přestupku přihlédl zejména ke skutečnosti, že obviněný z přestupku poškodil předmětné zařízení v důsledku nedbalosti, nikoliv úmyslně. U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. K této skutečnosti bylo přihlédnuto jako k polehčující okolnosti. Stejně tak správní orgán hodnotí i skutečnost, že obviněný z přestupku zemní práce prováděl krumpáčem.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl ke skutečnosti, že obviněný z přestupku před započítím zemních prací nepožádal správce plynárenského zařízení o stanovisko k existenci sítí a o vytyčení plynárenského zařízení v terénu. K této skutečnosti přihlédl správní orgán jako k přitěžující okolnosti.

Dále správní orgán přihlédl také k následkům spáchaného přestupku, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Obviněnému z přestupku je vytykáno, že poškodil nízkotlakou plynovodní přípojku IPE DN 40, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 3 m³ bez přerušení dodávky odběratelům. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které obviněný z přestupku svým jednáním narušil, a správní orgán k této skutečnosti proto při stanovení výše pokuty přihlédl jako k polehčující okolnosti.

V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v celkové délce trvání 30 minut. Tuto skutečnost ovšem nemohl obviněný z přestupku více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bezprostředně nahlásil místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Co se týče osoby pachatele, Úřad nemá povědomí o tom, že by s obviněným z přestupku bylo kdy vedeno jiné příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněný se přestupku ve věcné působnosti Úřadu dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že "správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí". V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval otázkou majetkových poměrů obviněného z přestupku. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán má za to, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tedy při samé dolní hranici zákonné sazby, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence obviněného z přestupku a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného z přestupku. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že uložená pokuta je v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu, tedy je ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ustanovení § 87 odst. 4 zákona o přestupcích podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného z přestupku uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ustanovením § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

JUDr. Milada Sládečková, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly